

Kernpraktijk 18 Differentiëren

Differentiëren is hot in onderwijsland. Maar wat wordt er precies mee bedoeld? In deze kernpraktijk verkennen we verschillende vormen van differentiëren en richten de ontwerpersblik op stappen die je in je lesvoorbereiding kunt zetten om te komen tot differentiëren. Daarnaast besteden we ruim aandacht aan wat wel de centrale vaardigheid lijkt in elke vorm van differentiëren: een goede begeleidende dialoog hebben met leerlingen zodat het leren optimaal raakt afgestemd op hun leerbehoeftes. We hanteren hiervoor de techniek van 'scaffolding'.

Doelen

Je kunt omschrijven wat differentiëren inhoudt (o.a. verschillende varianten van differentiatie).

Je kunt beargumenteren waarom differentiëren van belang is.

Je herkent hoe jijzelf (of je werkplekbegeleider of sectiegenoten) in de praktijk (al) bezig bent met differentiëren in de les.

Je kunt het verband leggen tussen differentiëren en scaffolding.

Je bent bekend met manieren om in je les te differentiëren en gaat hiermee in je lespraktijk aan de slag.

Verwerking

Differentiëren is een kwestie van durven en (eerst in het klein) uitproberen. Ontwerp voor je volgende les een kleine interventie waarin je bijvoorbeeld scaffolding toepast, of de klas in twee groepen verdeelt en voor elke groep een (iets) andere leerroute uitwerkt.

Verdiepende literatuur

Ebbens, S. & Ettekoven, S.. Effectief leren. Hoofdstuk 3: Vragen stellen. Noordhoff. (Hoofdstuk 3 kan je helpen bewust te worden van de manier waarop je bij scaffolding effectief vragen stelt).

Elffers, L. (2020). [Onderwijs als grote ongelijkmaker \(Links to an external site.\)](#). In: *Idee*, april 2020. pp.19 - 25.

[van de Pol, J., Volman, M. & Beishuizen, J. \(2011\). Promoting teacher scaffolding in small-group work: A contingency perspective. *Teaching and Teacher Education*, 28, 193-205.](#)

[Tomlinson, C.A. et al \(2003\). Differentiating instruction in response to student readiness, interest, and learning profile in academically diverse classrooms: A review of literature. Journal for the Education of the Gifted, 27\(2/3\), 119-145.](#)

Valk, T. van der (2014). *Excellentie en differentiatie*. Gedownload van <https://www.onderwijsdatabank.nl/87203/excellentie-en-differentiatie/> (Links to an external site.)

Vegt, A. van der, Kieft, M., & Bekkers, H. (2019). Differentiatie in de klas: wat werkt? Gedownload van <https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2019/09/Kennisrotonde-publicatie-Differentiatie.pdf> (Links to an external site.).

Bray, B., & McClaskey, K. (n.b.). Personalization vs Differentiation vs Individualization.

Overige bronnen

De Vries, S., Verhoef, N. & Goei, S.L. (2016). *Lesson study: een praktische gids voor het onderwijs*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.

Gardner, H. (1983). *Frames of mind. The theory of multiple intelligences*. New York: Basic Books.

Kolb, D.A. (1984). *Experiential learning. Experience as the source of learning and development*. New Jersey: Prentice-Hall Inc.

Tomlinson, C.A. (2014). *The differentiated classroom: responding to the needs of all learners*. ASCD.

Van de Pol, J., & Passier, M. (2013). Hulp op maat voor de VMBO-leerling: Cognitieve en affectieve scaffolding. In M. van Schaik & J. van der Waals (Eds.), *Het vmbo dichterbij. Bewegen tussen theorie en praktijk*. Amsterdam: SWP